

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Peccatum zodomie (quod est contra naturam) est pessimum inter om[n]ia
peccata luxurie

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Unde sciendū q̄ quatuor sunt peccata clamātia in celū. Prīmū est peccatū zōdomitū. et est illud qđ p̄tra naturā laborat. et huic peccato nihil est grauius vel turpius. vñ in Ecclitico scribit. Masculus cum masculo nō p̄misceb̄t in coitu. qđ abhominabile est. Scđm p̄c̄m est homicidū vñ legis in Genesi de Abel et Layn. Ecce vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me de terra. Terciū est vox oppressor̄ q̄ clamat ad dñm dei. vñ legitur in Ecclastico. Nōne lachryme viduaz ad maxillas descendunt. Quartū et ultimū est vox seruoz clamās p̄ detento p̄mio. vñ teatrus Jacob in canonica sua. Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vestras. qui fraudati sunt a vobis clamant et clamor eorum in aures dñi intrabū. et sic de plurib⁹ alijs.

PSecūdo notandū. autor ex littera vult q̄ nullus hominum p̄t ex illo p̄ctō zōdomitico resurgere nisi martha et maria sint sorores eius. ybi per marthā intelligit vita actiua. vñ in euangelio. Marthā martha sollicita es et. Et vita actiua p̄sistit in bonis operib⁹. sc̄z in penitentia que adim⁹ plesq̄ bona opa. ideo si hō vult resurgere a tali p̄ctō zōdomitico oportet q̄ habeat marthā. et vñ actiua. Sed per marthā intelligit vita p̄templatiua que p̄sistit in orōnib⁹ et in diuinis speculatorib⁹. et ergo si quis vult resurgere a tali p̄ctō oportet q̄ habeat illā sororē sc̄z marthā. Et dicunt doctores q̄ vita actiua fructuolior est. sed vita contemplatiua tutior et securior est. vñ dicitur in euāgelio. Maria optimā partem elegit que non auferet ab ea. id est vñcam p̄templatiuam.

Tercio notandū. Ira dī q̄ dñs culpā tollit sed pena remanebit. h̄ est intelligendū q̄ post p̄fessionē p̄ctā p̄fessa mutant penā eternā in penā tem̄poralē. qđ p̄ p̄ctō mortali eternaliter dānamur. sed q̄cito sumus cōfessi h̄ p̄ctū mortale cū verecūdia et p̄tritōe. tūc pena eternalis est mutata in penā temporalē. ideo dī Ira (sed pena manebit) et hoc est q̄ aliqui dicunt. licet peccata delean̄t. tñ reliquie p̄ctōp̄ manebūt.

LUltimo no. q̄ licet adulteriū sit maius p̄ctū q̄ simplex fornicatio. tñ infideli p̄ctā luxurie p̄ctū zōdomiticū (qđ est ē naturā) ē pessimum p̄ctū. qđ est abhominabile. qđ in illo p̄ctō hō testiat suū corp⁹. imo nō ē dyabol⁹ in toto inferno inclusus qn h̄ p̄ctū abhorret. merito q̄ hoīes h̄ abhorre

Elix confessor et prudens hosti tibi tradō
i. iudicū p̄ctā sunt p̄missa
Seruando. tua sit discretio quomodo quare

Cur quando vel vbi per quos vel cum quibus ex quo
i. ipone .i. quenātē p̄niām .i. p̄ctō
Dicta penam tu condignam pro criminē. simplex
s̄e hoī p̄ctōi s̄e p̄niā
Isti debetur. alteri duplex. grauis illi
i. medi⁹ s̄e eternā. hoīem .i. p̄ctō
Est magis ad vñcam salēm de labe vocare

bb s̄q.

Summula Haymudi.

Quam sic defunctum moriturum viuere rursum
Non scelus enorme vicij soluas sine papa
Sacrilegus. cleri percussor. siue parentum
Occisor fratri. puerorum. vel mulierum
Ecclesie sancte violator igne vel ense
Aut coitu. duplex incestus. et omnis adulter
clarius
Plenius et doceant. iungatur et his homicida
facies piuria
Perinus domini cum corpore criminare turpi
aliquid scandali
Quid faciunt. isti penas ineunt grauiores
Tales vel similes romam vadunt. nisi servis
vel propter maius inconuenientia
Obstat semineus. aut debilis. aut senis etas
s' cū talib' .i. platoz suoz
Tunc dispensetur de consilio seniorum
s' p' pñiam magis peccati
Punit ecclesia plus occulto manifestum
s' transgressioz. s' pñfessores .i. absoluac
Dictas qui possunt qui pape soluere soluant
s' sacerdotes s' casus pñdictos. i. autoritate
Quidam malorum soluante hos clave suorum.

In ista pte autor ponit remedia ptra illa iā dicta dices. O felix et pñ
dens pñfessor ego tradoo tibi illos pñctores ad sanadū a talib' criminib' qñ
bus alia eoz est lesa. Etia sis discretus de circumstatijs aggrauatib' illa pec
cata. et deinde inuestiga quō tale pñctum est pperatū. et quātū sit ipm. et qñ
ter sic faciū. et vbi. et cū qñbz est pperatū. et fin hoc dictabis pñgnā pñiam
pro hmoi pccis et criminib'. qz aliquib' datur duplex pena. et aliquib' simplex
aliquib' aut datur pena facilis seu leuis. et aliquib' grauiss. melior enim est a mo
re ad vitā reuocare qz ipsi eternaliter damnarētur. Subdit. tu qui es
simplex sacerdos no dekes aliquem soluere ab enormi peccato sine papa
sicut est vicij sacrilegij. percussor clericoz. siue parentum. occisor pueroz. ma
ritoz. siue vxorū. vel violator. ecclesie p igne vel gladiū. vel p coitu. vel homi
cida. vel glorijs. et ille q turpe pñctum ppetrauit cuius eucharistia vel crismate.

Folium CXLIII

sacro, q; quicq; talia commiserit debz ire ad dñm apostolicum nisi fit
rit multe vel hō debilis, q; tūctu pfecto; fin pfectu sapientu poteris auz
eis dispensare. Itē h̄ns autoritatē papalē p̄t oēs absoluere.

Primo nota. q; in omni pfectione pfecto; dz inq̄rere circūstātias p̄cā.
q; circūstātie lepe aggrauat p̄cā et alleuiat. et fm h̄ inūgeda est p̄nia.

Secondo nota. auto; fm aliqs volēs reddere rōnē quare pfecto; dz esse
sollicitus circa pfectentē. Et q; plus est reuocare aliquē a p̄cā q; resuscitatio
re a mortuis. Rō p̄ ex isto. q; maior est mors aie q; corporis. ergo maior
est resuscitatio aie a mortuis q; resuscitatio corporis. et fm hoc in littera d̄j
stare. viuere. aliij aut̄ textus habent credere.

Tercio nota. q; aliqs p̄stitut⁹ in petō enormi. sicut ē sacrilegiū et p̄silē
nō p̄t absolui nisi a papa vel ab aliq gerente vicē pape. tñ excipiunt̄ hoies
senes. debiles. et mulieres q; p̄t in patria absolui dūmodo satifaciat de
tali petō. et q̄libet in articulo mortis p̄t absolui a simplici sacerdote. tñ illē
inūgendū est q; si qualuerit vt papā p̄ absolutōe accedat etē.

Ultimo nota. q; p̄ omni petō inūgeda est penitētia ocultra. Et rō est
q; ex p̄nia publica petōi fit scandalū. p̄ qđ possit deuenire ad malus crī
men. et petōi p̄ petō publico in eodē crimine inūgenda est maior penitē
tia q; p̄ occulto. Rō est. q; petōi publicus nō solū vtr̄ malicia sua q̄stuz
ad se. imo etiā q̄stuz ad alios. q̄b ipse p̄bet malū exemplum. sed peccator oe
cultus solū vicitur maliciā q̄stum ad se. et nō q̄stum ad alios

.i. excōitare. .i. nullo mō sc̄ officiū mifte

In banno sisit nullo casu celebrabit

.i. sacerdos .i. diuinis officijs .i. interesse

Presbyter. hunc etiam sacris prohibemus inesse

s̄e sacerdotali s̄e quo ad eius gesta

Fili ex officio faciat totius laycus sit

s̄e ecclie exclusus .i. lex ecclie

Si sit ab ingressu suspensus seruet vt est ius

s̄e sacerdos s̄e diuinū officiū

Nullus in ecclesijs interdictis celebrabit

.i. p̄ncipes s̄e aliq interdicti

Si domini terre fuerint pro criminē clausi

s̄e sacerdoti .i. septimanā .i. celebrare

Quiq; per hebdomadam licet vnam dicere missam

.i. eucharistiā .i. p̄scrādā

Ad christi corpus infirmis conficiendum

s̄e interdictis s̄e sacerdos

Omnibus exclusis et priuatim legat horas

s̄e publice .i. pet̄a s̄e cū eucharistiā

Baptizat pueros. scelus audit. visitat egros

s̄e publice. sacerdos. suis popl̄is .i. cesset ab alij

Predicat iste sue plebi nec quid faciat plus

b b iiii